

Załącznik do
Uchwały Nr LV/152/2022
Rady Miasta Włocławek
z dnia 29 listopada 2022 r.

RAPORT
za lata 2020 - 2021
z realizacji
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
dla miasta Włocławek na lata 2020 – 2023
z perspektywą do roku 2026

Włocławek, listopad 2022 r.

Spis treści.

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna.....	3
1.2. Cel i zakres opracowania.....	3
1.3. Metodyka prac i materiały.....	3
2. Omówienie realizacji przyjętych w „Programie ochrony środowiska” celów, kierunków działań i zadań.....	5
2.1. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie Ochrony klimatu i jakości powietrza.....	5
2.2. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie Zagrożenia hałasem.....	7
2.3. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie Pól elektromagnetycznych	7
2.4. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie Gospodarowania wodami.....	8
2.5. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie Gospodarki wodno - ściekowej.....	8
2.6. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie Zasobów geologicznych.....	10
2.7. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków w zakresie Gleby	10
2.8. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków w zakresie Gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów.....	11
2.9. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków w zakresie Zasobów przyrodniczych.....	12
2.10. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków w zakresie Zagrożenia poważnymi awariami.....	12
2.11. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków w zakresie Edukacji ekologicznej.....	13
3. Podsumowanie.....	15

Tabela nr 1 Cele Programu ochrony środowiska, kierunki interwencji, zadania.

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799) w celu realizacji polityki ochrony środowiska nałożyła na wszystkie szczeble administracji samorządowej obowiązek opracowania programów ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 14 ust.1 ww. ustawy polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2018 r., poz. 1307 tj.).

Rada Miasta Włocławek Uchwałą XXIII/77/2020 z dnia 9 czerwca 2020 r. przyjęła „Program ochrony środowiska na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2026 dla Miasta Włocławek” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko”.

Organy wykonawcze gmin i powiatów, zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, sporządzają co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawiają go odpowiednio radzie gminy lub radzie powiatu.

Celem przyjętego Programu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju miasta Włocławek poprzez poprawę stanu środowiska przyrodniczego, zachowanie jego istotnych walorów, utrzymanie ładów przestrzennego i rozwój infrastruktury ochrony środowiska.

Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w tabeli nr 1, znajdującej się na końcu opracowania. Oprócz tego wyznaczono zadania, które służyć mają ochronie i zachowaniu obecnego stanu pozostałych komponentów środowiska. Do każdego zadania przypisano jednostkę odpowiedzialną za wykonanie zadania, zaproponowano wskaźnik monitorowania oraz przypisano możliwe ryzyka, jakie wiążą się z realizacją danego zadania.

Niniejszy raport z realizacji „Program ochrony środowiska na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2026 dla Miasta Włocławek” za lata 2020 – 2021 jest dokumentem przedstawiającym i podsumowującym działania w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta Włocławek.

Raport przedstawia opis podjętych działań i ich stan realizacji, w latach 2020 – 2021.

1.2. Cel i zakres opracowania.

Niniejszy raport stanowi realizację obowiązku, sporządzania co dwa lata raportu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących formy raportu z realizacji gminnego i powiatowego programu ochrony środowiska, w związku z powyższym przyjęto, że sporządzony dla miasta Włocławek Raport będzie służył ocenie realizacji zadań i celów przyjętych w Programie.

1.3. Metodyka prac i materiały wykorzystane do opracowania.

W Raporcie przedstawiono dane za lata 2020 – 2021. Na temat stanu realizacji zadań zawartych w Programie ochrony środowiska, informacje pozyskane zostały przede wszystkim z jednostek realizujących poszczególne zadania, zarówno miejskich, jak i zewnętrznych. Należą do nich:

- Wydziały Urzędu Miasta Włocławek:
 - S – Wydział Środowisko,
 - RM - Wydział Rozwoju Miasta,
 - NKI - Wydział Nadzoru Właścielskiego, Gospodarki Komunalnej i Informatyzacji,
 - Wydział Dróg, Transportu Zbiorowego i Energii,
 - I - Wydział Inwestycji,
 - UA - Wydział Urbanistyki i Architektury,
 - ZKB - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa,
 - REW - Wydział Rewitalizacji,
 - E - Wydział Edukacji,
 - GMK - Wydział Gospodarowania Mieniem Komunalnym.

- Spółdzielnie mieszkaniowe:
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa „URSUS”,
 - Włocławska Spółdzielnia Mieszkaniowa,
 - „Zazamcze” Spółdzielnia Mieszkaniowa,
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wrzos”,
 - Młodzieżowa Międzyzakładowa Spółdzielnia Mieszkaniowa,
 - Spółdzielnia Budowlano – Mieszkaniowa,
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa Domy Jednorodzinne „Południe”,
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa „Południe”,
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa „Leśna Polana”,
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa „Zrzeszeni”.

- Firmy i instytucje podległe Prezydentowi Miasta:
 - Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.,
 - Miejskie Budownictwo Mieszkaniowe sp. z o.o.,
 - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Saniko” sp. z o.o.,
 - Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.,
 - Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne sp. z o.o.,
 - Administracja Zasobów Komunalnych,
 - Miejski Zarząd Dróg i Transportu,
 - Miejski Zakład Zieleni i Usług Komunalnych,
 - Straż Miejska,
 - Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej.

- Jednostki zewnętrzne:
 - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
 - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
 - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
 - Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”, Zarząd Zlewni we Włocławku i w Toruniu,
 - Nadleśnictwo Włocławek,
 - Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej we Włocławku,
 - Urząd Marszałkowski w Toruniu.

2. OMÓWIENIE REALIZACJI PRZYJĘTYCH W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA” CELÓW, KIERUNKÓW DZIAŁAŃ I ZADAŃ

W Programie ochrony środowiska 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2026, po dokonaniu analizy stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta oraz kierując się uwarunkowaniami zewnętrznymi (obowiązującymi aktami prawnymi) i wewnętrznymi (lokalne opracowania planistyczne, uchwały), dokonano wyboru priorytetów ekologicznych, które są zbieżne z priorytetami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Wyodrębnionych zostało jedenaście priorytetów:

- Priorytet pierwszy – Ochrona klimatu i jakości powietrza.
- Priorytet drugi - Zagrożenia hałasem.
- Priorytet trzeci - Pola elektromagnetyczne.
- Priorytet czwarty - Gospodarowanie wodami.
- Priorytet piąty - Gospodarka wodno - ściekowa.
- Priorytet szósty - Zasoby geologiczne.
- Priorytet siódmy - Gleby.
- Priorytet ósmy - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.
- Priorytet dziewiąty - Zasoby przyrodnicze.
- Priorytet dziesiąty - Zagrożenia poważnymi awariami.
- Priorytet jedenasty - Edukacja ekologiczna.

W ramach wyodrębnionych priorytetów wyznaczono cele dążące do osiągnięcia poprawy stanu środowiska i zadania z danej dziedziny.

Na bazie przyjętych w Programie ochrony środowiska dla miasta Włocławek na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2026 priorytetów i celów, sformułowano plan operacyjny, będący listą przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych przewidzianych do realizacji.

Harmonogram obejmuje zadania zaplanowane w szerokim przedziale czasowym. W niniejszym Raporcie przedstawiono zadania z zakresu poszczególnych sektorów związanych z ochroną środowiska, realizowane w latach 2020 – 2021. Ocenę przyjęto na podstawie Wskaźników o wartości bazowej i wartości docelowej, zawartych w tabeli nr 37 Programu Ochrony Środowiska (w skrócie POŚ).

2.1. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele ekologiczne w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza:

1. Spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie miasta w wyniku poprawy jakości powietrza na terenie miasta poprzez :
 - termomodernizację budynków,
 - instalację OZE na budynkach,
 - budowę farm fotowoltaicznych,
 - wymianę niskosprawnych kotłów,
 - modernizacja oświetlenia ulicznego,

2. Budowę i przebudowę sieci ciepłowniczych (ograniczenie emisji gazów i pyłów oraz strat energii), poprzez:
 - zakup instalacji do produkcji biopaliwa z odpadów przemysłowych,
 - budowę instalacji termicznego przekształcania frakcji palnej odpadów komunalnych i osadów ściekowych,
 - budowę instalacji odsiarczania, odazotowania i odpylania spalin.

3. Działalność kontrolną, poprzez:
 - kontrole przedsiębiorstw w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza,
 - kontrole właścicieli nieruchomości w zakresie stosowanych paliw (eliminowanie spalania odpadów w gospodarstwach domowych).

4. Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego, poprzez:
 - przebudowę dróg gminnych,
 - zakup autobusów nisko i zeroemisyjnych,
 - bezemisyjny transport miejski,
 - zielone przystanki,
 - autonomiczny transport,
 - rozbudowę systemu ITS,
 - system wypożyczalni zeroemisyjnych skuterów miejskich,
 - rozbudowę sieci dróg rowerowych – VELOSTRADA,
 - WŁOWER, czyli uruchomienie systemu roweru miejskiego,
 - budowę dróg rowerowych i ciągów pieszych.

Opis stanu realizacji.

W latach 2020-2021 w ramach realizacji celów, wspierano i realizowano szereg inwestycji wpływających na **zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i na ochronę klimatu**, realizowanych przez Urząd Miasta Włocławek, podległe mu spółki i instytucje, a także przez włocławskie spółdzielnie mieszkaniowe. W wyniku tych działań:

- przeprowadzono termomodernizację 4 budynków użyteczności publicznej i 32 budynków mieszkalnych,
- wykonano 10 nowych instalacji Odnawialnych Źródeł Energii (OZE),
- wymieniono 158 niskosprawnych kotłów na paliwa stałe,
- w ramach modernizacji oświetlenia ulicznego, wymieniono 2289 opraw na terenie miasta,
- wybudowano instalację odsiarczania i odpylania dla kanałów Em-1 (kotły WR-10 Nr 1, Nr 2) i Em-2 (kotły WR-25 Nr 3, Nr 4), w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej sp. z o.o.,
- wybudowano instalację odazotowania dla kotłów WR-10 nr 1 i nr 2 oraz WR-25 nr 3 i nr 4 w MPEC,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (WIOŚ), wykonał 19-tu kontroli przedsiębiorstw w zakresie emisji pyłów i gazów do powietrza,
- Straż Miejska wykonała 712 kontroli właścicieli nieruchomości w zakresie stosowanych paliw (eliminowanie spalania odpadów w gospodarstwach domowych),
- w ramach ograniczenia uciążliwości systemu komunikacyjnego:

a/ przebudowano 4,988 km dróg gminnych,

b/ zakupiono 5 elektrycznych autobusów,

c/ zainstalowano jeden „zielony przystanek” autobusowy,

- d/ uruchomiono Inteligentny System Transportowy, m. in. do sterowania ruchem miejskim i do informacji przystankowej (ITS),
- e/ uruchomiono systemu roweru miejskiego – WŁOWER z 223 rowerami,
- f/ wybudowano blisko 2,5 km ścieżek rowerowych i 3,6 km ciągów pieszych.

Należy zaznaczyć, że omawianych latach dokonano nowe nasadzenia drzew w pasach drogowych.

2.2. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zagrożenia hałasem.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cel ekologiczny w zakresie zagrożenia hałasem - ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców miasta i podniesienie komfortu życia mieszkańców miasta oraz eliminację zagrożeń hałasem, poprzez:

- aktualizację inwentaryzacji źródeł uciążliwości akustycznej,
- tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające, m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych,
- kontrole emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.

Opis stanu realizacji.

Wspieranie i prowadzenie działań na rzecz eliminacji bądź ograniczenia emisji hałasu przemysłowego realizowane jest poprzez działania administracyjne, polegające na wydawaniu decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu, w przypadku stwierdzenia przez organy kontrolne przekroczeń.

W latach 2020 - 2021 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (WIOŚ) skontrolował 15 podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymania dopuszczalnych norm poziomu hałasu, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska oraz w decyzjach administracyjnych wydanych dla zakładów. Natomiast WIOŚ, nie opracował rejestru źródeł uciążliwości akustycznej, a tym samym nie mógł dokonać jego aktualizacji.

2.3. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie pól elektromagnetycznych.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele ekologiczne w zakresie pól elektromagnetycznych:

1. Kontrola niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego do środowiska na terenie miasta i podniesienie komfortu życia mieszkańców miasta oraz eliminację zagrożeń promieniowaniem elektromagnetycznym, poprzez:
 - inwentaryzację źródeł emisji pól elektromagnetycznych i obszarów objętych oddziaływaniem pól,
 - preferowanie bezkonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego,
 - uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta.

Ocena stopnia realizacji.

W okresie sprawozdawczym 2020 - 2021 r. WIOŚ w Bydgoszczy nie dokonał inwentaryzacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego i nie opracował rejestru źródeł tej uciążliwości. Nie ma również danych o liczbie bezkonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

2.4. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie gospodarowania wodami.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cel ekologiczny w zakresie gospodarowania wodami - zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych gmin, przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód, poprzez:

- prowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód,
- kontrole podmiotów gospodarczych posiadających pozwolenia wodnoprawne pod kątem przestrzegania norm i wytycznych zapisanych w tych decyzjach,
- propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup społecznych).

Ocena stopnia realizacji.

Prowadzeniem lokalnego i regionalnego monitoringu wód, zajmuje się Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ), który w omawianych latach przeprowadził 54 kontrole jakości wód.

Natomiast Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”, Zarządy Zlewni w Toruniu i we Włocławku, nie przeprowadziło żadnych kontroli podmiotów gospodarczych posiadających pozwolenia wodnoprawne pod kątem przestrzegania norm i wytycznych zapisanych w tych decyzjach.

W imieniu Urzędu Miasta akcje promocyjne sprzyjających oszczędzaniu wody prowadziło Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej.

2.5. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie Gospodarki wodno – ściekowej.

W Programie ochrony środowiska określono cele ekologiczne w zakresie Gospodarki wodno – ściekowe, dążące do podniesienia komfortu życia mieszkańców miasta, poprzez stworzenie nowoczesnej infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową wraz z rozbudową i modernizacją istniejącej infrastruktury, poprzez:

- rozbudowę sieci kanalizacyjnej na terenie dzielnicy Wschód o łącznej długości 6,6 km,
- rozbudowę sieci kanalizacyjnej z tłocznia ścieków w ul. Płockiej na odcinku od Ronda Ks. Jerzego Popiełuszki do ul. Rozdroże i ul. Granicznej 4 i 6, o łącznej długości 3,2 km,
- budowę sieci kanalizacji tłocznej wraz z przepompownią ścieków w rejonie ujęcia i stacji uzdatniania wody SUW Krzywe Błota (odprowadzanie wód popłucznych do kanalizacji zbiorczej),
- budowę sieci kanalizacyjnej w ul. Lisek na odcinku od ul. Wysokiej do ul. Obwodowej (zadanie kontynuowane),
- budowę sieci kanalizacyjnej dla osiedla przy ul. Celulozowej 0,3 km
- renowację i przebudowę sieci kanalizacyjnej w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap”(projekt jest realizowany z dofinansowaniem unijnym w okresie 2017 - 2022 r.) oraz planowanego rozszerzenia projektu o łącznej długości sieci 17,8 km (w tym w ramach rozszerzenia 7,6 km),

- renowację i przebudowę sieci kanalizacyjnej w ramach planowanego do realizacji projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek IV etap” o łącznej długości sieci 4,8 km (realizacja zadania jest uzależniona od pozyskania dotacji unijnej),
- renowację i przebudowę sieci kanalizacyjnej poza projektem „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap” i poza projektem „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek IV etap” o łącznej długości sieci 1,9 km,
- modernizację i wymianę sieci wodociągowej w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap” o łącznej długości 9,1 km (projekt jest realizowany z dofinansowaniem unijnym w okresie 2017 - 2022 r.),
- modernizację i wymianę sieci wodociągowej w ramach planowanego do realizacji projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek IV etap” o łącznej długości sieci 11,4 km (realizacja zadania jest uzależniona od pozyskania dotacji unijnej),
- modernizację i wymianę sieci wodociągowej poza projektem „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap” i poza projektem „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek IV etap” o łącznej długości sieci 0,6 km,
- modernizację i przebudowę Grupowej Oczyszczalni Ścieków w zakresie gospodarki ściekowej i osadowej w ramach planowanego do realizacji projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek IV etap”, w tym modernizacja instalacji ciepła i budowa OZE (gazogenerator i fotowoltaika), realizacja zadania jest uzależniona od pozyskania dotacji unijnej, planowane zakończenie w 2027 r.,
- modernizację 2 przepompowni ścieków P1 przy ul. Płockiej i P5A przy ul. Bobrownickiej w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap” (projekt jest realizowany z dofinansowaniem unijnym w okresie 2017 - 2022 r.),
- modernizację i przebudowę Przepompowni Głównej i 3 przepompowni ścieków (P4 ul. Toruńska, PMC Al. Jana Pawła II, P11 ul. Solna) w ramach planowanego do realizacji projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek IV etap”, realizacja zadania jest uzależniona od pozyskania dotacji unijnej,
- modernizację i rozbudowę ujęcia i stacji uzdatniania wody „Krzywe Błota”, w tym budowa turbiny wodnej prądotwórczej w ramach planowanego do realizacji projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek IV etap”, realizacja zadania jest uzależniona od pozyskania dotacji unijnej,
- dostawę systemu do telewizyjnej inspekcji sieci kanalizacyjnej w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap” (projekt jest realizowany z dofinansowaniem unijnym w okresie 2017 - 2022 r.),
- zakup i dostawę samochodu specjalistycznego do czyszczenia i konserwacji infrastruktury kanalizacyjnej w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap” (projekt jest realizowany z dofinansowaniem unijnym w okresie 2017 - 2022 r.),
- dostawę samochodu specjalistycznego do czyszczenia i konserwacji infrastruktury kanalizacyjnej w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek IV etap”, realizacja zadania jest uzależniona od pozyskania dotacji unijnej,
- modernizację Ujęcia i Stacji Uzdatniania Wody na Zawisłu, w tym:
 - a/ modernizację rurociągów wody surowej i uzdatnionej,
 - b/ rozbudowę studni głębinowych,
 - c/ modernizację napowietrzania wody surowej,
 - d/ modernizację filtrów - montaż nowych filtrów ciśnieniowych (pełna automatyzacja),
 - e/ modernizację pomp płuczących wraz ze zbiornikiem wody płuczącej,
 - f/ rozbudowę osadników popłuczyn,
 - g/ modernizację komory wraz z przepustnicą wody uzdatnionej do sieci miejskiej,
 - h/ modernizację chlorowni,
 - i/ wprowadzenie systemu AKPiA,
 - j/ monitoring sieci wodociągowe,
 - k/ modernizację obiektów technologicznych i socjalnych na SUW „Zawisłe”,

- inwentaryzację zbiorników bezodpływowych.

Ocena stopnia realizacji.

W latach 2020-2021, w ramach zadania rozwój gospodarki wodno-ściekowej (spełnienie wymagań prawa krajowego i dyrektywy UE), kontynuowano zadania w ramach pakietu działań porządkujących gospodarkę wodno-ściekową na terenie aglomeracji Włocławek. W tym okresie były one skoncentrowane na zadaniach inwestycyjnych związanych, m.in. z budową i modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

W latach 2020 -2021 wybudowano:

- sieć kanalizacyjną w ul. Lisek na odcinku od ul. Wysokiej do ul. Obwodowej, o długości 1 km,
- sieć kanalizacyjną dla osiedla przy ul. Celulozowej, o długości 0,3 km,
- poddano renowacji i przebudowie sieci kanalizacyjnej, w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap”, o długości 13,7 km,
- poddano renowacji i przebudowie sieci kanalizacyjnej, poza projektem III i IV „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek”, o długości 0,5 km,
- zmodernizowano i wymieniono sieci wodociągowe, w ramach projektu „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III etap”, o długości 5,6 km.
- zmodernizowano i wymieniono sieci wodociągowe, poza projektem „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek III i IV etap”, o długości 0,8 km,
- zmodernizowano 2 przepompownie ścieków, przy ul. Płockiej i Bobrownickiej oraz sieci kanalizacyjnej, o łącznej długości 0,6 km,
- zakupiono system do telewizyjnej inspekcji sieci kanalizacyjnych,
- zakupiono samochód specjalistyczny do czyszczenia i konserwacji infrastruktury kanalizacyjnej,

W wyniku rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz przyłączeniu się do niej posesji, zmalała liczba zbiorników bezodpływowych, tzw. szamb, z 1 463 do 1024 sztuk.

2.6. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie Zasobów geologicznych.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cel ekologiczny, polegający na racjonalnym wykorzystaniu zasobów geologicznych, poprzez efektywne wykorzystywanie eksploatowanych złóż oraz ochronę zasobów złóż nieeksploatowanych, które są uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.7. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie gleb.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujący cel ekologiczny, w zakresie racjonalnego wykorzystania zasobów glebowych, ich ochronę oraz rekultywację (w przypadku ich zanieczyszczenia), a także przywracanie zerodowanych gleb do stanu właściwego.

W latach 2020-2021 nie były przeprowadzone działania mające na celu przywracanie zerodowanych gleb.

2.8. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cel ekologiczny, w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów, poprzez prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami, polegającej na:

- zwiększeniu poziomu recyklingu - przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz innych niż niebezpieczne, a także ulegających biodegradacji,
- uszczelnianiu gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – weryfikacja mieszkańców uchylających się od obowiązku złożenia deklaracji i wnoszenia opłat,
- budowie nowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych,
- likwidacji nielegalnych składowisk odpadów,
- całkowitym usunięciu wyrobów azbestowych z terenu miasta.

Ocena stopnia realizacji.

Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych umożliwiło wyodrębnienie różnych frakcji, które znajdowały się w kiedyś w masie odpadów. Spowodowało to zmniejszenie ilości odpadów deponowanych na składowisku, a zarazem pozyskanie surowców do ponownego wykorzystania przez przemysł, w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz innych niż niebezpieczne. Miarą tego działania jest badanie poziomu recyklingu tego rodzaju odpadów. W roku opracowania POŚ (2020), poziom recyklingu stanowił 30,68 %, a w okresie badanym zwiększył się o 7% do wartości 37,68%.

Weryfikacja mieszkańców uchylających się od złożenia deklaracji jest procesem ciągłym, a do osób uchylających się, zostały wysłane dwukrotne wezwania. Wobec zobowiązanych, którzy nie odpowiedzą na wezwania do końca lutego 2023 roku (zgodnie z wytycznymi audytu wewnętrznego), prowadzone będą postępowania zmierzające do wydania decyzji administracyjnych. Ponadto na bieżąco prowadzona jest kontrola posesji przez Straż Miejską oraz postępowania wobec każdego ujawnionego przypadku uchylania się od obowiązków, ale również działania o charakterze sprawdzającym.

Planowana jest budowa Miejskiego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w rejonie ulicy Papieżka. Punkt ma być komplementarny z istniejącym już przy ul. Komunalnej. Planuje się rozpocząć inwestycję w roku 2023. Obecnie trwa procedura wydzielenia działki z pasa drogowego.

W badanych latach nie odnotowano dzikich składowisk odpadów, a anonimowo podrucane odpady na tereny gminne, są systematycznie usuwane przez Miejski Zakład Zieleni i Usług Komunalnych. Natomiast, tzw. gabaryty, wystawiane na ulicach i osiedlach mieszkaniowych, są zabierane do utylizacji przez PGK „Saniko”.

Według obowiązującego prawa, do roku 2032, na terenie naszego kraju nie powinno być żadnych wyrobów zawierających azbest. Miasto chcąc pomóc mieszkańcom, co roku dofinansowuje ze środków budżetowych, wszystkich mieszkańców, którzy wymieniają azbestowe pokrycia dachowe na inne. Natomiast w roku 2021 Miasto podpisało umowę z WFOŚiGW w Toruniu (na lata 2022-2023), która umożliwia sfinansowanie demontażu, transportu i utylizacji wyrobów azbestowych (za środki tych instytucji) wszystkim osobom oraz instytucjom z terenu miasta, które złożą odpowiednie wnioski. W wyniku tych działań w latach 2020 – 2021 z terenu miasta usunięto 603 999 kg. wyrobów zawierających azbest.

2.9. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zasobów przyrodniczych.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cele ekologiczne w zakresie zachowania, odtworzenia, zrównoważonego użytkowania, bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrony przyrody, osiągniętych poprzez:

- bieżącą pielęgnacją zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych,
- utrzymywanie systemu zieleni miejskiej, w tym: parków, skwerów, bulwarów i lasów komunalnych,
- działania administracyjne, polegające na uwzględnianiu przy lokalizacji przedsięwzięć wymogów ochrony środowiska,
- ochronę zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom,
- uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zadrzewień poprzez wymóg inwentaryzacji zieleni oraz przyjmowania, w miarę możliwości, zasady omijania istniejących drzew, przy projektowaniu oraz realizacji inwestycji, w tym budowy systemu komunikacyjnego.

Ocena stopnia realizacji.

Bieżącą pielęgnacją zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz utrzymywaniem systemu zieleni miejskiej, w tym: parków, skwerów, bulwarów i lasów komunalnych, zajmuje się powołany do tych celów Miejski Zakład Zieleni i Usług Komunalnych, a także zarządca lasów państwowych, na terenie których znajdują się obszary i obiekty prawnie chronione. Na bieżąco prowadzone są działania administracyjne polegające na uwzględnianiu, przy lokalizacji różnych przedsięwzięć, wymogów ochrony środowiska, a także wprowadzane są odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Analizując wskaźniki do oceny przyjętych założeń, powierzchnia terenów chronionych wzrosła z 0,8 do 16,3 % powierzchni miasta, a powierzchnia terenów zielonych z 231,85 do 232,13 ha. Nie zmieniła się powierzchnia terenów leśnych.

2.10. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie zagrożeń poważnymi awariami.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cel ekologiczny, w zakresie minimalizacji potencjalnych negatywnych skutków awarii, osiągnięty poprzez:

- szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego,
- stałe uaktualnianie i optymalizacja tras przewozu materiałów niebezpiecznych.

Ocena stopnia realizacji.

Likwidacją skutków różnego rodzaju awarii i zdarzeń, w tym tych poważnych dla środowiska i zdrowia człowieka, zajmuje się Państwowa Straż Pożarna. Z danych otrzymanych z tej instytucji, oceniającej wskaźnik, dot. szkoleń w tym zakresie wynika, że prowadzonych jest szereg szkoleń specjalistycznych w ilości przekraczającej założenia przyjęte w POŚ.

Natomiast żadna z instytucji nie odpowiedziała czy prowadzi stałą aktualizację i optymalizację tras przewozu materiałów niebezpiecznych.

2.11. Ocena stopnia realizacji celów i kierunków działań w zakresie edukacji ekologicznej.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono cele ekologiczne w zakresie zwiększenia świadomości ekologicznej społeczeństwa, osiągane poprzez działania edukacyjne w szkołach na terenie miasta, organizację konkursów, konferencji i warsztatów oraz budowę miejskiej pasieki w celach edukacyjnych.

Ocena stopnia realizacji.

We Włocławku zadaniami związanymi z edukacją ekologiczną zajmuje się Włocławskie Centrum Edukacji Ekologicznej.

Działania edukacyjne odbywają się stacjonarnie w szkołach i w siedzibie Centrum, a także w sposób zdalny. Powadzone są w formie prelekcji, szkoleń, konkursów, konferencji, warsztatów, tworzone są ścieżki ekologiczne z wykorzystaniem mobilnej aplikacji. W akcjach prowadzonych przez WCEE w badanym okresie, wzięło udział 4,5 tys. uczestników.

3. PODSUMOWANIE.

Raport za lata 2020 – 2021 z realizacji „Programu ochrony środowiska dla miasta Włocławek na lata 2020 – 2023, z perspektywą do roku 2026”, sporządzony został zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz.519 ze zm.).

Raport przedstawia stopień realizacji celów określonych w 11-stu priorytetach ekologicznych wskazanych w Programie. Źródłem danych zebranych w raporcie są informacje uzyskane od Wydziału Urzędu, jednostek, spółek miejskich, instytucji, organizacji oraz spółdzielni mieszkaniowych.

W tabeli nr 1 zamieszczonej poniżej, opisane zostały wszystkie działania realizowane w ramach celów i priorytetów oraz wskaźników, przyjętych w Programie.

W badanych latach, wykonane zostały zadania, dotyczące termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych administrowanych przez Wspólnoty i Spółdzielnie Mieszkaniowe. Realizacja tego celu przyczyniła się do zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło, co pozwoliło na ograniczenie niskiej emisji i poprawę stanu powietrza w mieście. Część przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska przed hałasem i ochrony powietrza jest ze sobą zbieżna. Są to głównie zadania dotyczące modernizacji dróg oraz usprawnienia komunikacji w mieście.

W ramach zadania rozwój gospodarki wodno-ściekowej (spełnienie wymagań prawa krajowego i dyrektywy UE), kontynuowano zadania w ramach projektu Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracji Włocławek. W tym okresie były one skoncentrowane na zadaniach inwestycyjnych związanych, m.in. z budową i modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Zadania z zakresu ochrony przyrody, krajobrazu i lasów, w większości już zostały zrealizowane. Wykonano szereg prac związanych z nasadzeniem drzew oraz urządzeniem, utrzymaniem i pielęgnacją zieleni, również w pasach drogowych. Wykonano zabiegi pielęgnacyjno-sanitarne drzew w lasach państwowych i komunalnych.

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2020 -2021, w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w mieście.

Na podstawie przeprowadzonej analizy realizacji celów przyjętych w Programie ochrony środowiska można stwierdzić, że znaczna większość zadań została już zrealizowana, a część zadań jest w trakcie realizacji ze względu na to, że są one wdrażane etapowo w poszczególnych latach, co wynika również

z wieloletniego planu inwestycyjnego miasta, jak też innych instytucji. Niektóre z zadań mają charakter ciągły i wynikają z bieżącej działalności poszczególnych jednostek. Pozostałe przedsięwzięcia będą realizowane w latach kolejnych, albo ich realizacja, z przyczyn finansowych, nie będzie kontynuowana. Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań, określonych w Programie ochrony środowiska, nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Przyczyną tego są przede wszystkim niedostateczne środki finansowe, a także np. zbyt długie i skomplikowane różnego rodzaju procedury. Realizacja zadań w latach 2020 -2021, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, niewątpliwie przyczyniła się do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków, zgodnych z miejską polityką ochrony środowiska, a tym samym do zrównoważonego rozwoju miasta.

Szczegóły realizacji Programu w latach 2020 -2012, obrazuje poniższa tabela, gdzie w części dotyczącej Wskaźników, w rubryce „wartość docelowa”, zaznaczono w nawiasie efekty realizacji zakładanych działań.